

# HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési arak helyben és vidéken:  
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.  
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasarnap és  
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
UJVIDÉK. PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi  
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

## A politikai helyzet.

A politikai helyzet képét adni a mai viszonyok között föltötte nehéz dolog. Megjósolni, mi a kibontakozás módja és útja, szinte elképzelhetetlen a mai konstelláció mellett. A parlamenti ülésen mindennek az ellenkezője történt, amit az egész ország várt. Azt az ülést, amelyen az ellenzék is megjelent, az egész ország feszült figyelmével kísérte, ettől várta a kibontakozás útjának érélyes megjelölését és a helyett kapott üres formulát, erőtlenséget, Beigazolódott az a közmondás, hogy vajudnak a hegyek és megszületik a kis egérke; megmozdult az egész ország a fenyegető tömegsztrájkért és kekövetkezett a nagy semmi.

Az egyik oldalon áll a többség, mely *forma szerint* az ország többsége, élén Tisza István diktátorral, aki kijelentette, hogy félúton meg nem áll és halad is a maga útján. Hogy mit jelent az ő útja, az közismert: nemzetgyilkos választójogi törvény, a közigazgatás államosítása és ennek segítségével többségi, illetve kormány *abszolútum*us.

A másik oldalon az ellenzék, a legheterogénebb elemekből. Az ellenzék nehéz helyzetét el kell ismernünk. Szemben áll egy többséggel, melyről sok minden kisült, csak jó nem. Ennek élén áll Tisza István, aki a legbrutálisabb eszközök alkalmazására is kész a népjogokért küzdő ellenzék ellen. Az ellenzéknek nem volt más választása, mint vagy távoztatja magát egészen a parlamenttől, avagy ott fegyveres harcot vív a bihari gárdistákkal és a karhatalommal. Ez utóbbi céltalansága nem is lehet vitás, viszont a választójog alkalmával távol maradni a parlamentből, a nemzet előtt tette volna ki az ellenzékét a szemrehányásoknak.

Egy körülmény azonban megfontolandó. Soha a kormány és többség ily gyöngye nem volt. Ott hagyták képviselői közül a legelsőket; a kritikus napon három kilépés úgy hatott a kormánypárton, mint a bomba. A polgárság és munkásság között ideális összetartás a sztrájk és választójog kérdésében. Végül pedig a választójog oly nagyfontosságú kérdés, hogy ezért nagy áldozatokat lehet és kell is hozni.

Az ellenzék javára kell megállapítanunk azt, hogy irtózik és iszonyodik minden vérontástól. A mennyire dicsekedve s kérkedve hangoztatta Tisza és a sóember, hogy ők „minden áldozatra készek”, annyira fél a vérontástól a ellenzék. Sem az ellenzék, sem pedig a

munkásság vezetősége nem akarja lelkiismeretére venni néhány száz, esetleg ezer ártatlan ember vértanu halálát, mert nem adják fel azt a reményüket, hogy a jognak, az igazságnak végre is győznie kell.

Homloktérben áll most a fuzió kérdése és nem járunk rossz nyomon, ha azt állapítjuk meg, hogy Andrassyéknak tulnyomó szerepük és részük volt abban, hogy a hétfői ülés oly lefolyású volt.

Az ország kíváncsian áll és kérdezi: mi lesz? Így nem maradhat. Millió és milli ember akarja a választójogot. Velük szemben a többség csak a forma szerint bírja a hatalmat; minden nap kevesebb hivatást számíthat soraiában. Ha ez az erőszakoskodás így megy tovább, a polgárság türelme elfogy és minden jobb igyekezet dacára a mérsékelt elemektől a radikálisok ragadják magukhoz a vezetést és akkor a kormány a bekövetkezendőkért magára vessen.

## Legyen világosság!

Kultur városnak nevezzük magunkat s annak szeretünk tartatni. Igaz, hogy néhány évtized óta rohamos fejlődésnek indult Ujvidék városa, csak hogy ezzel szemben rohamosan emelkedtek az adóterhek is, melyek ma már elviselhetetlenek. Pedig mennyi hiányzik még ahhoz, hogy igazán kultur-városá legyünk.

Nem említjük ezuttal a sok-sok közszükséglet sorában a vízvezeték, csatornázás, fűtetett tűzoltóság stb. égető kérdéseit, de egyet lehetetlen föllegyrene nem vennünk már csak azért is, mert nemcsak mi ujvidékiek botránkozunk meg rajta, de a vidékről be-bejáró falusi nép is.

Nyílt titok ugyanis, hogy a közvilágítás, bár sok ezer korona van felvéve e címen a költségvetésbe, nem felel meg céljának, sem az arra fordított tetemes költségeknek; nem felel meg azért, mert hiányzik a kellő ellenőrzés. Mert ha van ellenőrzés, lehetetlen az olyan — közbiztonságot veszélyeztető — világítási állapot, amilyent kell hogy szóvá tegyünk.

Tudvalevő dolog, hogy a vasúthoz vezető Petőfi-utca a legforgalmasabb, még éjjel is, mert akkor is jönnek és mennek rendes vonatok. És megtörtént, nem is egyszer, hogy pd. a reggeli 3—4 órákor induló vonatok idején az Erzsébet-szállóból az indóházig összesen 3, mondd három lámpa égett, nem is égett, de lecsavarva pislogott. Hát ilyen sötétségben a vasútig botorkálni valóságos istenkisértés, a legnagyobb életveszede-

lem. Mert ha talán bűnös kezek nem ütök le ilyenkor a sötétben járót, de közel az a veszély, hogy maga a sötétben járás is nyak- vagy lábtörést okozhat. Az ide érkező falusi nép úgy látszik, ismeri az itteni kultur-állapotokat, mert akár milyen megszégyenítőnek tűnjék, saját szemünkkel láttuk, hogy a falusi nép ilyenkor csupa előrelátó óvatosságból kézi lámpával világítja meg a városba vezető, különben sötét és nyaktörő utját.

Hihetetlennek tetszik, de való tény, amit minden tulás nélkül szóvá tettünk. Pedig könnyű a bajon segíteni, csak legyen, aki ellenőrizze. Az ellenőrzés pedig abból álljon, hogy ne az Augsburgban készülő naptár szerint történjék a világítás; mert lehet akárhányszor, hogy ott holdvilágos éj van, itt pedig ugyanakkor koromsötétség uralkodik.

De hát persze, arra, hogy pd. a közvilágításra fordítandó összegek tényleg helyes gazdálkodásnak legyenek megfelelők s ne hiába kidobottak, szükséges első sorban, hogy a torony alatt inkább az adóterheket viselő közönség érdekeivel törődjenek, mint folytonos tisztviselői létszám, no meg fizetés emelésével, tehát önérdékek kielégítésével. Ezt megkövetelni, teljes joga van az adózó polgárságnak!

## Az élet mélységeiből.

Egy színészről érdekes kalandja.

Most, hogy a közvetlen veszély elmúlt, nem hallgathatjuk el, hogy kölömben most oly csendes városunk az elmúlt napokban majdnem egy ország-világra szóló eseménynek lett színhelye. Városunk közönségét az eset annyival inkább érdekli, mert az esemény központjába színtársulatunk bájos és általánosan szeretett primadonnája, Szilassy Etele került volna.

A közelmúlt napokban színházunk egyik, a színpadhoz közel eső földszinti páholyában megjelent egy itten ismeretlen, előkelő külsejű férfi, aki izgatott viselkedésével feltűnt, amiért is többen az ügyeletes rendőrtisztviselő figyelmét az idegenre felhívták. A férfi izgatottsága tetőfokra hágott, midőn Szilassy a színpadon megjelent. A primadonna láttára felugrott, oldalzsebébe nyúlt, amidőn hirtelen megnyílt a páholy ajtaja és két ur kíséretében belépett egy mélyen lefátyolozott hölgy. A belépők megdöbbenve vették észre a férfi mozdulatát, de csakhamar megragadták felemelt karját és kiteszokták a páholyból. Ez mind egy perc műve volt és oly csendben ment végig, hogy csak kevesen vették észre. A színiátlátogatók legnagyobb része nem is sejtette, hogy minő nagy veszély szele suhogott el feje felett, csak élvezte Szilassy elragadó játékát, nem vette

észre, hogy kedvence egy pillanatra megtántorodik és ami vele még nem történt, elrontja a tánckettőt.

Szilassy észrevette a páholyban lejátszódó jelenetet és ismervén a szereplőket, páni félelem fogta el, de csakhamar, nehogy kedvelt közönségét megijeszze, összeszedte összes erejét és még jobban játszott mint valaha. Hogy azonban az öltözőjében majd összeesett és hogy az éjjelt a kiállott izgalmas folytán görcsös sirásban töltötte el, azt már nem látta a közönség.

Ezen vérfagyasztó jelenetnek előzményei a következők:

A fent leírt eset napján reggel egy itteni ügyvéd irodájában egy férfi társaságában megjelent egy hölgy és egy kinos családi ügyben kérte az ügyvéd tanácsát. Gyakori zokogás által megszakított beszédben előadta az alábbi megrázó dolgot:

„Férjem . . . városában egy évvel ezelőtt még egy nagyobb állami hivatalba töltött be, de erről ép az elmondandók miatt leköszönt és nyugdíjaztatását kérte. Most férjemmel és két gyermekemmel a fővárosban élünk, ahol férjem előkelő rokonsága folytán (itt a hölgy egy politikai vezérférfi nevét említette), az egyik miniszteriumban alkalmazást nyert.

Nyugodtan élünk így majdnem egy évig, férjem úgy látszott, nem is gondolt az elmúlt kellemetlen időkre, midőn férjem tegnap ebédre nem jött haza, ellenben egy hordárral a következő levelet küldte:

„Kedves fiam, emberfölötti harcot vívtam magammal. Tovább nem bírom. Megyek., megölöm őt, ki nyugalma elrabolta, hogy aztán végezzek önmagammal is, aki feláldozó és mindent megbocsátó szerelmedre érdemtelen vagyok. Öríz meg emlékemet és ha egykoron a mi drága gyermekeink atyjuk után kérdezősküdnének, mond meg nekik, hogy jó ember volt, akit a szíve megölt. Bocsáss meg szerencsétlen férjednek.“

Midőn e levelet olvastam, ájultan estem össze és mikor mély ájulásomból magamhoz tértem, ügyvédemhez siettem. Ez ismervén családi viszonyaimat, elmondtam neki a történeteket. Ügyvédem első teendője az volt, hogy mindazon vidéki városokba, ahol jelenleg színházak működnek, azt a sürgőnyt intézte ottani helyetteséhez: Kérek azonnali választ, Szilassy Etel ottani színháznál működik-e, ha nem, hol? Ekként kapott Őn is doktor ur egy ily értelmű sürgőnyt.

Kinos perceket és órákat töltöttem ügyvédemnél. Remegtem, ha a csengő megszólalt, mert mindig attól félttem, hogy a válasz már borzasztó tragédiáról ad hírt. Magam előtt láttam férjem véres holttestét és szörnyűködve gondoltam arra, hogy az a lény, aki legszebb női erényében mutatta magát előttem, aki bebizonyította, hogy a szinpad női mennyivel felette állanak a legtöbbször lenéző ugynevezett tisztességes asszonyoknak, szintén áldozatul esett.

Másfél órai várakozás mulva jött doktor ur sürgőnye, amelyből megtudtuk, hogy Szilassy Ujvidéken van. Sürgőnye még reményt nyújtott, hogy férjem még nem vitte véghez sötét tervét, mert ezt valószínűleg doktor ur sürgönyében említette volna. A legközelebbi vonattal Ujvidékre utaztunk, hogy a véres eseményt, ha még nem késő, megakadályozzuk. Tegnap este fél 11 órakor érkezünk meg és végigjártuk az összes szállodákat, anélkül azonban, hogy férjemre bukkantunk volna. Egy nagyon kinosan eltöltött éjszaka után Önnél megjelenek és könyörgöm, segítsen rajtam, mert

a legrosszabtól félek. Az eddig elmondottak megértéséhez és hogy tanácsal szolgálhasson, még szükséges a következőknek elmondása.

Férjem ugyanis annyira rabja Szilassynak, hogy előbbi lakóhelyünkön csak a legnagyobb nehézségekkel tudtuk a botrányt elkerülni. Férjem elhanyagolta hivatalát, napokig nem nézett családjá felé, hanem mindig az ottani szintársulatnál működő Szilassy nyomába járt. Nem mulasztott el egy előadást sem, amelyben a művész nő működött. Ez annál a nagy közkedveltségénél fogva, amelynek a művész nő városunkban örvendett, nem tűnt volna fel, csak-hogy férjem túlnagy rajongása gyanussá vált. Minden nap óriási csokrokat küldött a lakására, megvárta Szilassyt a szinpad kijárónál és messziről követte, egész éjjeleken át az ablaka alatt fel és alá járt, amíg végre egy ismerőse révén megismerkedett Szilassyyal. Az ismerkedés után az események rohamosan követték egymást. Férjem mindig a művész nő társaságában volt látható és annyira urrá lett rajta áldatlan szenvedélye, hogy mindenkire, akivel Szilassy beszélt, féltékenykedett és emiatt legjobb barátaival összeveszett. Szerelmével folyton ostromolta Szilassyt, rá akarta bérni, hogy mondjon bucsut a szinpadnak és menjen vele Amerikába. Hogy imádotját igaz szerelméről meggyőzze, nevére iratta ingatlanait és egy igen tekintélyes összegről szóló takarékpénztári könyvet akart neki átadni.

A művész nő, aki eddig nem vette komolyan a dolgot, most oly lépésre határozta el magát, mely megérdemli, hogy megörökíttessék. Felismervén férjem szenvedélyét, látszólag elfogadta az ajánlatot, de kikötötte, hogy velem az ő jelenlétében akarja a dolgot rendezni. Férjem elvakultságában ezen úgy engem, mint őt mélyen megalázó feltételbe is beleegyezett, eljött hozzám Szilassyyal. Képzelteti, minő érzelmekkel fogadtam a párt, hisz férjem már meggyőnta nekem szerelmét és megkért, hogy egyezzek bele az elválásba, hogy Szilassyt nőül vehesse. Alig tudtam magamon uralkodni, hisz e nőben családi boldogságom megrontóját kellett látnom.

Meglepetésemből alig ocsudtam fel, midőn Szilassy e szavakat intézte hozzám:

„Asszonyom, ugy-e csodálkozik, hogy engem férje társaságában házában lát? Nemde azt gondolja, hogy ott a festett világban az erkölcs már annyira süllyedt, hogy még a családi szentélyt sem tiszteli, hanem durva kezekkel dulja fel, nem törődve azzal, hogy a feleség sirása és az ártatlan gyermekek zokogása szolgálhatja a zenét az ő átkos frigyéhez? Azt hiszi, hogy örülök győzelmeknek és kegyetlenül mondom, hadd pusztuljanak mind, csak én legyek boldog, jajgassanak, csak én nevessek, éhezzenek, csak én dözsöljek.“

Nos asszonyom, Őn is azon hibába esett, amelybe oly sok társnője. Önök csak azt látják, hogy a szinpadon mily könnyelműek vagyunk és azt hiszik, hogy az életbe is átvisszük azt. Nem asszonyom, éppen fordítva áll a dolog. Önök az életben teszik azt valójában, amit mi a szinpadon csak mimelünk és hogy aztán az élet szinpadán adják az erkölcsöt, akik megvetőleg beszélnek azokról, akik a szinpadon és csakis a szinpadon csalják meg férjeiket és oly hünen játsszák a cocottot, de az életben magasztosabb fogalmaik vannak az erkölcstől, mint önöknek.

Itt a mi esetünk. Hány ugynevezett tisztességes asszony tudott volna ellentállni annak a csábnak, hogy az őn férje oldalán, ha mindjárt az őn boldogsága árán is, magának gondtalan

jövőt biztosítson? Ime a laza erkölcsű színésznő, nemcsak hogy nem teszi ezt meg, hanem még figyelmezteti is az őnt fenyegető veszélyre. Vigyázzon a férjére és erős a hitem, hogy az őn feláldozó szerelme ki fogja gyógyítani a szerencsétlen szenvedélyéből.“

Gondolhatja doktor ur, hogy eme szavak hogy hatottak rám. Férjem megsemmisülten állott és én meghatottságomban térdre estem és csókokkal borítottam azt a kezét, mely boldogságomat szétrombolhatta volna, de e helyett még inkább helyreállította, mert férjem eme jelenet hatása alatt észre tert és eltévelyedésétől bocsánatomért könyörgött, amit meg is kapott. Ujra éltük át a mézes heteket és éppen férjem unszolására hagytuk ott a várost, hogy semmi sem emlékeztessen az elmúlt szomorú napokra. Boldog voltam, mert férjem látszólag imádot és elfelejtette az elmúltakat, a tegnapi óta történetek azonban sajnos arról győztek meg, hogy ezen hitem kába volt.

Eddig terjedt a nő elbeszélése és az ezután történeteket már röviden lehet elmondani.

Azonnal keresésére indult a nő budapesti és ujvidéki ügyvédje társaságában eltűnt férjének, de erre nem találtak, noha az összes érkező vonatokat megfigyelték. Így telt az egész nap és utolsó mentésnek látszott a férjet a színházban keresni. Ép azért a kis társaság a vonatról a színházba sietett, ahol arról értesültek, hogy a keresetthez hasonló ur a szinpad melletti páholyban ül. Erre mindhárom éppen a kellő pillanatban benyitottak a páholyba, mert a keresett férj, ő volt a feltűnő idegen, éppen browningját akarta oldalzsebéből kivenni, hogy azzal a szinpadon levő művésznőt lelője és azután magával vegyen. A két férfi átlátta a helyzetet és megragadván a férjet, megakadályozták a vérfürdőt, a melynek esetleg mások is áldozatul eshetek volna.

A házaspár másnap elutazott és a férj most egy hudegvizgyógyintézetben van internálva.

## H I R E K.

**Hivatásos tűzoltóságot.** Az ujvidéki városi ellenzéki bizottsági tagok a következő indítványt nyújtották be a csütörtökön, f. hó 13-án megtartandó városi törvényhatósági bizottsági gyűlésre: „Tekintettel az utóbbi időben a városi tűzrendészet körül tapasztalt hiányosságokra, a vár. tanács utasított, hogy a városnak hivatásos tűzoltósággal való ellátására szabályrendeletet vagy javaslatot dolgozzon ki és gondoskodjon arról, hogy az erre vonatkozó költségek már az 1914-i költségeloirányzatban fedezetet találjanak. Ezen szabályrendelet megvitására bizottság küldendő ki, amely áll: a polgármesterből és a tűzrendészeti ügyek elődjából mint elnökből és előadóból, 20 törvényhatósági bizottsági tagból, az Önkéntes Tűzoltóegylet vezetiőségéből és néhány szakemberből és köteles záros határidőn belül a törvényhatósági bizottságnak jelentést tenni.“ Ujvidék, 1913. március hó 11-én. Aláírva: Kron Richárd, Lovrekovich Ferenc, Dr. Lusztig Nándor, Ludwig József, Dr. Leitner Benő, Dr. Lorand Samu, Mayer József, Schaffer Samu.

Március 15-ét az idén is ünnepelni készül Ujvidék városi közönsége Nevezetesen a nap jelentőségét méltató ünnepség keretében az iskolai ifjuság rendez szabadságünnepélyt Kovács József Grand Hoteljében. Este pedig az Ujvidéki Dalárda Winkle-sörcsarnok helyisé-

gében rendezett nemzet hősi emlékeztető koncertet. A koncertet a városi közönség nagy érdeklődéssel látta. A koncertet a városi közönség nagy érdeklődéssel látta.

**Házasságok.** Kath. Könyvtár 4 óráig nyitva tart. Olvasás és séget rend dalárda én.

**A v.** 13. rendes tárgyalás. t. i. a szer visszavont a hideg sz bályrendeletre előre támasztott.

**A k.** zeké. Az jövő évi r küldöttség és ünnepn és d. u. 3 foganatosít megtekintés választók o

**Halál.** igazgató e 78 éves k hunyt a u umnakugy élén s a ta ala pitotta részt vett mozgalmait alapította „Ujvidék“ részü 25 e József rer Temetése ment vég Lipót, Kov er Ágoston kath. magy lobogó k külön gyá Mészáros viselette m el kopors

Minden csak

gében rendez március 15-i ünnepélyt. Valjon a nemzet hőhírjai által gyors egymásutánban végzett jog-, alkotmány- és szabadságtipró Haynamunkája után a 48-as szabadságünnep évfordulója alkalmából nem-e a legfeketébb gyász volna a legmegfelelőbb ünneplés?

**Hazafias ünnepély.** Az „Ujvidéki Kath. Kőr” március 16-án, vasárnap délután fél 4 órakor a rókusi iskolában szónoklat, felolvasás és szavalattal „március 15-iki” ünnepséget rendez. Az énekszámokat a „Harsona” dalárda énekli. Belépti díj nincs.

**A vár. törvényhatóság** ma, márc. 13. rendes havi közgyűlést tart. Napirenden 23 tárgy áll. Egy, szintén tárgyalásra szánt tárgyat, t. i. a szervezési szabályrendelet módosításait visszavonták — ugylátszik azért, mert érezték a hideg szelet, mit a tisztviselőknek e szabályrendeletben tervezett újbóli fizetésemelése, előre támasztott.

**A képviselő választók névjegyzéke.** Az országgyűlési képviselő választók jövő évi névjegyzékének összeírására hivatott küldöttség e hó 10 — apr. 10-ig — vasárnap és ünnepnap kivételével naponként d. e. 9—11 és d. u. 3—5 a városháza 15 sz. helyiségében foganatosítja munkálatait. Ugyanitt mindenki megtekintheti a névjegyzéket és az abba felvett választók ellen megteheti észrevételét.

**Halálozás.** Frankl István nyug. főgimn. igazgató e hó 11-én hosszúságos betegség után 78 éves korában Szabadkán meghalt. Az elhunyt az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnáziumnak ugyaszólván alapítására óta 17 évig állott az élén s a tanári karral vállvetve munkában megálapította a tanintézet jó hírnevét, de tevékeny részt vett e város minden társadalmi, politikai mozgalmában is és nagy áldozatok árán megálapította az első ujvidéki magyar lapot, az „Ujvidék”-et. Közhasznú tevékenysége elismerésül 25 éves jubileuma alkalmával a Ferenc József rend lovagkeresztjével lett kitüntetve. Temetése e hó 11-én óriási részvét mellett ment végbe s azon mint volt kartársai Hollós Lipót, Kovács János, Moser József és Zambauer Ágoston ny. tanárok is résztvettek, a kir. kath. magyar főgimnázium pedig nemcsak gyászlobogó kítűzésével adózott emlékének, hanem külön gyászjelentést adott ki, Megyesi igazgató Mészáros és Kocsis tanárok személyében képviselte magát a temetésen s koszorút helyezett el koporsójára.



**Gyászír.** Zikmund Béla jó hírnévnek s közbecsülésnek örvendő gépgyáros polgártársunkat súlyos csapás érte e hó 10-én, midőn neje szül. Strömmer Lujza Budapesten, hol orvosi műtétnek vetette alá magát, rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt nő váratlan halála városzerte a legélénkebb részvéteket keltette, mely az Ujvidékre szállított hült tetemei becsentelése és családi sírboltba való helyezése alkalmával e hó 12-én impozáns módon nyilvánult meg. — Papur József kereskedő e hó 11-én rövid, de kínos szenvedés után 48 éves korában elhunyt. Temetése a gyászoló család nagyszámú ismerőseinek s a kereskedői körök igen élénk részvétele mellett ment végbe.

**Megnyilt helyi hajózás.** Az Ujvidék—Vukovár közt közlekedő helyi hajó e hó 10-én kezdte meg járatait s az eddigi menetrend szerint d. e. 9-kor érkezik Ujvidékre s déli 1 órakor indul Vukovára.

**Az italmérési** illeteket Ujvidék város területére II. fokban megállapítani hivatott felszólamlási bizottság az 1912—14. időszakra vonatkozó fargyalásait Ujvidéken e hó 18-án d. u. 4 órakor a városházán fogja megtartani

**Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés** tagjai szives tudomására hozzuk, hogy a hajó utazásokra vonatkozó kedvezményes jegyek váltására feljogosító arcképes igazolványok kiadása megkezdődött. Minden újonnan belépő tag — az évi díj 12 korona — már ez idén e kedvezményt igénybe veheti. Bővebb felvilágosítással szolgál Molnár titkár.

**Megnyílik a hajózás.** Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a személyhajók közlekedése ez évben, f. hó 21. én veszi kezdetét és pedig következőképpen: Első menet lefelé (Zimony felé) pénteken 21-én d. u. 5:40, felfelé (Bpest felé) szombaton 22. én d. e. 11:45 kor. Az I. cs. kir. szab. Duna Gőzhajózási-Társaság ügynöksége.

**Behívott katonák családjainak segélyezése.** A honvédelmi miniszter körrendelete értelmében a kivételes katonai tényleges szolgálatra behívott, illetve visszatartott nem tényleges állományú legénység gyámolító nélkül visszamaradt családtagjai egyszersmindenkorra szóló segélyben fognak részesülni, mely segélyösszegek a családtagok száma, a tényleges katonai szolgálatban már eddig eltöltött időtartama és az egyéb tekintetbe jövő körülmények figyelembe vételével a segélyezendő különböző osztályokba történő sorozása után fognak meg állapítani. Felhívunk tehát mindazokat, akiknek a segélyre igényük van, hogy összeírásuk végett igényüket igazoló okmányaikkal együtt (katonakönyv, munkakönyv, házassági bizonyítvány vagy keresztlevele) a vár. tanács katonauügyi osztályánál e hó 20-áig jelentkezzenek, mert a kítűzött határidőn túl elkésve előterjesztett kérelmek csak különös méltánylást érdemlő esetekben fogadtatnak el.

**Orvosi jubileum.** A bajai orvosi kar elhatározta, hogy Dr. Ladányi Mór 50 éves orvosi jubileumát legközelebb, intim összejövetel keretében ünneplik meg.

**A földmiv. miniszter** arról értesítette a szegedi polgármestert, hogy Szegedet jelelőlte ki a II. méhészeti kerület székhelyéül s ezzel 3 megyének, Csongrád, B. Bodrog és Baranyának méhészetét Szegeden centralizálta.

**Áthelyezés.** Abaffy János tb. szolgabíró Bácsalmásról a palánkai szolgabírószákhoz helyeztetett át.

**Ingyenes főző-tanfolyamok asszonyoknak és lányoknak.** Dicsérendő módon immár majdnem minden nagyobb és közepesebb városban főzőtanfolyamokat rendeznek nők számára, a melyben azt tanítják, mikép lehet olcsón s a mellett mégis jól és izletesen főzni. Említésre méltó, hogy majdnem minden főző-iskola oktatási rendjébe fölvetették azt is, mikép kell a Kathreiner-féle Kneipp-malinát elkészíteni. A főző-előírásnak megfelelően, a mint az minden ismert eredeti csomagoláson olvasható, a tanítványok hamar elsajátítják ezen legjobb kávé pótlék helyes főzési módját a derék és értelmes tanítónők útján. Menyire örvendetes látni, hogy mily áldás terjed szét ama városokban, amelyekben főző tanfolyamok létesültek! Az italok és ételek helyes készítése egész családokat tesz boldoggá.

**Uj vasutak Bácskában.** A Duna mentén új vasut készül. Az új vasut-vonal a szabadka—ujgombos—palánkai helyi érdekű vasútvonalon fekvő Bácsordas állomásból kiindulva Vajsza, Bogyán, Palona, Bácsujlak és Dunabölkény községek érintésével vezet Ujpalánkáig. Szond és Hódság állomások között szintén terveznek új helyi érdekű vasutat. A topolya—ada—tiszakürti helyi érdekű vasut előmunkálataira az engedélyt megadta a kereskedelmi miniszter. A tervezett vasutak kiépítésével alig lesz Bácskában község, melynek ne volna vasúti összeköttetése.

**Fürdőkezdvezmény áll. tisztviselők részére.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a földmiv. miniszterium értesítését az ügykörébe tartozó áll. tisztviselők és hozátartozói által igénybe vehető fürdő kedvezményekről. Az értesítés részletesen felsorolja a Herkulesz, Vizaknán, Ránkfűreden, Fenyőházán és Tátralomnicon igénybe vehető kedvezményeket, valamint az azok elnyerésére megkívánt feltételeket.

**Fognak a névtelen hősök.** Vujevich Ferenc nemesmiliticsi földbirtokos, aki a szabadságharcban 16 éves korában beállott honvédek és bátyjával, Vujevich Zakár néhai zombori ügyvéddel, végig küzdötte a szabadságharcot, 81 éves korában hirtelen meghalt.

**Siketnémák felvétele.** A siketnémák váci kir. orsz. intézetében a következő 1913—1914. tanévben több ingyenes alapítványi hely üresedik meg. Ezekre min. rendelet értelmében az egész ország területéről lehet folyamodni. A kérvények folyó évi május 1-ig a váci intézet igazgatóságához küldendők be. Folyamodhatnak 7—10 éves siketnémák és olyanok is, akik 10 éves koron túl siketültek meg. A kérvényekhez mellékelendők: anyakönyvi kivonat, orvosi bizonyítvány, himlőoltási bizonyítvány és a hatósági kimutatás úrlapjai az int. igazgatóságtól kérendők, az azokat díjtalanul küldi meg. Az intézetben óvoda is van. Ebbe 5—9 éves siketnémák vétetnek fel. — Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál a váci országos királyi intézet igazgatósága.

### Szivar és ivás férfiszokás

□ s ezen sem a nikotintól, sem az alkoholtól való félelem nem fog változtatni. Azok az apró bajok, a melyek egy kellemes este után esetleg jelentkeznek, elmúlnak, ha néhány darab Fay-féle valódi sodeni ásványpasztillát elszopogatunk. A pasztilla üdítő hatása, megakadályozza az elnyálkásodást s egyuttal a gyomorsav képződését is. Egy doboz Fay-féle valódi sodeninek mindig kellene kéznél lenni. Ára csak 1.25 kor. és mindenütt kapható. Különös ismertetőjel: a Fay név fehér ellenőrző szalagon Sodeni polgármesterének hivatalos igazolása,

Községi gazdakör Sajkásgyör-  
gyén. A Bácsbodrog vármegyei gazdasági  
egyesület fiókját képező községi gazdakör 55  
taggal, Inhoff József egyesületi titkár jelenléte-  
ben f. évi február hó 28-án Sajkásgyör-  
gyén megalakult, így az orosznyelvű bácskai kis-  
gazdák a vármegyében már 3 gazdakörben  
vannak tömörülve. Az alapítás Bindász György  
g. kat. plébános, Lyikár Mihály áll. ig. tanító  
és ifj. Erdélyi János földbirtokos és műmalom-  
tulajdonos érdeme, A vezetőségbe a következők  
lettek egyhangulag beválasztva: elnök Bindász  
György alelnök Ramács Mihály, jegyző Lykár  
Mihály, pénztáros Kis András, könyvtárnok Ep-  
pert Ferenc. Választmány: Itos Mihály, Kis-  
adamov György, Nagypopov Gábor, id. Proe  
György, id. Erdélyi János, Szallag György,  
Mudri Ferenc, Dudás Mihály, id. Árva András,  
Bálint Mihály, Plancsár János, Munkácsi János.  
Számvizsgálók: Busá György Babjanszki And-  
rás, Papgyurany Mihály. Alakulás után az ösz-  
szes tagok a nagyvendéglőben gyűltek össze,  
ahol úgy az intelligens vezetőférfiak, mint a  
kiszáradt lelkes felköszöntőkben méltatták a  
gazda-eseményt és a megválasztott vezetőséget.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.



## A legjobb erők

elvesznek, ha egészséges táplálékkal  
nem gondoskodunk arról, hogy meg-  
tartassanak és megerősítsenek.

## Tej Oetker puddingporával

gyermek és felnőttek részére egy-  
aránt egészséges táplálékot nyújt. Friss  
gyümölcscsel, befőttel, vagy gyümölcs-  
lével ezek a puddingok könnyen el-  
szíthetők, jóízű és emellett egészséges  
tészta alkotnak.

Gyermekek vacsorának különösen  
szeretik.

Oetker puddingpora mindenütt kap-  
ható, ahol Oetker sütőporát és Oetker  
vanillincukrát tartják.

266. sz. 1913. végrh.

## Árverési hirdetés.

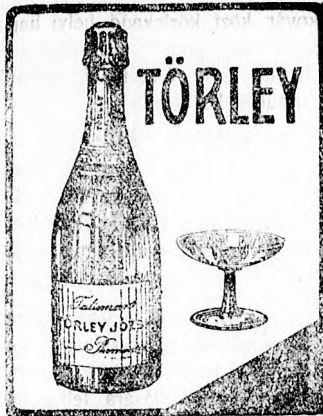
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi  
LX, t-c. 102. § a értelmében ezennel köz-  
hírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróságnak  
1913. évi V. 223. számú végzése következtében  
Dr. Buck Géza ujvidéki ügyvéd által képviselt  
Feudler & Comp. wieni cég javára 311 k. 20  
fill. s jár. erejéig 1912. évi január hó 31-én  
foganatosított kiellégítési végrehajtás útján le-  
foglalt és 930 kor.-ra becsült árú és állványok  
nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbír-  
óság 1913. évi V. 223/2. számú végzése folytán  
311 kor. 20 fill. tökékövetelés, ennek 1912. évi  
augusztus hó 26. napjától járó 6% kamatai,  
1/4% váltódíj és eddig összesen 61 kor. 60  
fill. ben bíróság már megállapított költségek  
erejéig, Ujvidéken, alperes üzletében Kossuth  
Lajos-utcában leendő megtartására 1913. évi

márc. hó hó 21. napjának dél előtt 9 órá-  
ja határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni  
szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivat-  
nak meg, hogy az érintett ingóságok az  
1881. évi LX. t-c. 107. és 108 § a értelmében  
készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek  
szükség esetén becsáron alul is el fognak adni  
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat  
mások is le- és felülfoglaltatták és azokra ki-  
elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az  
1881. évi LX. t-c. 120. § a értelmében ezek  
javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1913. évi március hó 7. n.

**Basch Sándor,**  
kir. bir. végrehajtó.



## Salvator-sör

A „Salvator-pincéhez” című müncheni  
sörfőzde világhírű Salvator-söre megérkezett.

A míg a készlet tart, közönséges palac-  
kokban 50, nagy palackokban 60 fillérnyivel  
kapható s díjmentesen a hához szállítatik.

Vidéki megrendelések hordó és palackok-  
ba a leggyorsabban eszközöltetnek.

Egyedüli képviselője

**Bauer Gyulánál**  
sörnagykereskedés Ujvidéken.

## Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez.

Rézkénporral poroz és

Bagóllal ott a szőlőmolyt:

**FORHIN**

a sokszorta megjavított borból keveréket számtalan köszönő- és elismerő-levél  
tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megelégedéssel használják. A

**FORHIN**

nek nincs üledéke, vízbe dobra azonnal oldódik és biztosan pusztítja  
a peronoszpórákat;

egy kész anyag, falkatrézre rézgálic, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely  
harmatnál permetezhet vele;

használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az  
anyag teljesen kész;

**Gyümölcskertészek**

használnak saját érdekükben **Californiai Ist.** a gyümölcstovarek  
elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére,  
**rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására, **Lauri-**  
**rinát** a rovarok ellen nyári védekezésre, **Laurii Karbolinóumot**

a rovarok elleni téli védekezésre, **Laurii oltóviaszt** az oltványok nemesítésére, **Ichneumint** a  
zsenge virágok permetezésére, **Nicotin Quassiakivonatot** falkolák permetezésére, **Topomort**  
mezei egerek pusztítására, **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására, Tesek minden ezen cikkekről **kimo-**  
**ritó leírást** és **használati utasítást** kérni, melyet **ingyen** és **hörmentve** küld az összes  
érdeklődőknek a

**FORHIN**

szőlőpermetezési anyaggyár

**Budapest, VI., Váci-út 93. v.**

valamint képviselője: ROSENBERG ADOLF, Bácsalmás.

## KÖHÖGÉS

rekedtség, hurut, elnyálkásodás  
görcs- és számarköhögés ellen

**KAISER**

mell-karamellái a „3 fenyővel.”

**605**

közjegyzőleg hitelesített or-  
vosi és magán bizonyítványok  
tanuskodnak a biztos sikerről.

**Folette izletes, kellemes bonbonok,**

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill.  
kapható Herczog István, Grossinger  
János, Küchler Béla gyógyszer-tá. aiban.  
Stefánovits Ly. fia, Petrovits és Popovits  
kereskedéseiben, Klein Oszkár droguis-  
tánál, Strasser István gyógyszer. Karlóca,  
Kocziák Ruma, Jhreg C. Ratais örökösei  
Apatin, Brodski, Adamffy gyógyszer.  
Pétervárad. Kujaschkovic Mitrovic, Hai-  
nis A India, Hendl J. Ruma, Wagner  
A Dobrica, Peternek Ottó Ujszlan-  
kamen, Gebauer Emil gyógyszer. Bács.

## Hat szobás legmodernebb lakás

összes mellékhelyiségekkel, fürdőszobával,  
melegviz fűtéssel, vízvezetékekkel, minden  
konforttal az Orbán-féle villában azonnal  
is kiadó. — Bővebbet

MAYER JÓZSEFNÉL, Elite kávéház.



**KEGLEVICH**

**COGNAC**

MÉGIS A LEGJÓBB

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI PROMONTOR



**I-SZÖR**  
kevesebb  
a gond,  
**II-SZÖR**  
kevesebb  
a munka,  
**III-SZÖR**  
kevesebb  
a munkabér!